



MAGAZINE

**GLEB (10) JE SIN IGORA, KOJI
MJESECIMA NA CESTAMA DILJEM
EUROPE VOZI KAMION.**



TRI TJEDNA U KABINI, JEDAN S OBITELJI

O nesigurnim uvjetima rada na europskim cestama

PERSPEKTIVE U BUGARSKOJ

Između iseljavanja i protesta

RAZGOVOR S CHRISTOM SCHWENG, PREDSDJEDNICOM EGSO-A

“Uvjereni smo da se to može postići samo suradnjom s ljudima i poduzećima”

OSTVARIVANJE PRAVA NA JEDNAKE MOGUĆNOSTI

Projekt Erasmus+ “Raditi pod svaku cijenu?” žene zaposlene na nesigurnim radnim mjestima

IZDANJE 02/2022

Drage čitateljice i čitatelji, drage kolegice i kolege,

eurofund od proljeća 2020. putem svoje e-ankete Living, working and Covid-19 e-survey istražuje posljedice pandemije. 5. proljetni krug 2022. između ostaloga ukazuje na utjecaj rata u Ukrajini na najveću inflaciju i povećanje troškova života u EU-u još od sedamdesetih godina prošloga stoljeća. Posebno su zabrinjavajuća dva rezultata:

Kao prvo, premda su gotovo sva ograničenja za vrijeme pandemije u međuvremenu ukinuta, razina mentalnoga zdravlja niža je nego u vremenu prije pandemije. Drugim riječima, mnogi se ljudi nisu uspjeli u potpunosti oporaviti od psihičkih posljedica pandemije.

Kao drugo, tijekom pandemije stalno je opadalo povjerenje u institucije. Čini se da rat i inflacija samo dodatno pogoršavaju ovaj trend. Nezaposleni i ljudi koji teže zarađuju za život pokazuju manje povjerenja od financijski situiranih osoba. No, čak je i kod potonjih palo povjerenje u EU i nacionalne vlade, čak i više nego među drugim skupinama. Slaba je utjeha da EU po tom pitanju u prosjeku stoji bolje od nacionalnih vlada. Također je primjetno da građani koji kao svoj preferirani izvor informacija koriste društvene mreže manje vjeruju državnim institucijama nego građani koji koriste tradicionalne medije. Kakvi se zaključci mogu izvući iz toga? Državne institucije i radničke organizacije moraju pojačati prisutnost na društvenim mrežama. Sredstva iz EU-a i nacionalnih paketa pomoći moraju se koristiti ciljano kako bi koristi od toga imali oni kojima je to stvarno potrebno. Na solidarnost se posebno pozivaju jači članovi našega društva. Naše ćemo demokracije moći obraniti samo ako uspijemo povratiti povjerenje. Rezultati posljednjih parlamentarnih izbora u Francuskoj i prognoze za predstojeće parlamentarne izbore u Italiji još su jedan znak upozorenja kako politički upitni pokreti iskorištavaju trenutna nesigurna vremena za vlastite ciljeve.

EZA-in početni seminar koji će se krajem rujna održati pod nazivom „Solidarnost i socijalni mir u nemirnim vremenima“ pozabavit će se tim problemom na europskoj razini. Početna pitanja i odgovore potražili smo i u ovom broju časopisa EZA-Magazine u razgovoru s predsjednicom EGSO-a Christom Schweng.

Želim vam ugodno čitanje!

Sigrid Schraml
Generalna tajnica



SADRŽAJ

4

TRI TJEDNA U KABINI, JEDAN S OBITELJI:

O nesigurnim uvjetima rada na europskim cestama

9

PERSPEKTIVE U BUGARSKOJ:

Između iseljavanja i protesta

12

RAZGOVOR S CHRISTOM SCHWENG, PREDSJEDNICOM EGSO-A:

“Uvjereni smo da se to može postići samo suradnjom s ljudima i poduzećima”

15

OSTVARIVANJE PRAVA NA JEDNAKE MOGUĆNOSTI:

Projekt Erasmus+ “Raditi pod svaku cijenu?” žene zaposlene na nesigurnim radnim mjestima

16

UREDNIŠTVO

TRI TJEDNA U KABINI, JEDAN S OBITELJI

O nesigurnim uvjetima rada na europskim cestama

TEKSTOVI: Lukas Fleischmann

SLIKE: Lukas Fleischmann





OBITELJ SA JOVITOM PRETZSCH IZ SOLIDARUMAS-A

(Kaunasi/Litva) Gleb sjedi na kauču i bulji u aplikaciju Viber. Ova aplikacija nije igrice ni društvena mreža, već komunikacijski servis koji desetogodišnjak koristi kako bi bio u kontaktu sa svojim ocem. Igor je od njega udaljen oko 1600 kilometara, negdje je na autocesti na jugu Njemačke, u blizini Karlsruhea, dok Gleb s majkom i sestrom živi u predgrađu Kaunasa. Obitelj potječe iz Ukrajine, odakle su od rata morali pobjeći u Litvu. Obitelj trenutno živi u kući koju su im dali na raspolaganje Litvanci koji su otišli u SAD na godinu dana. Jedina potrebna protuusluga: čuvanje psa.

Igor dobro poznaje Litvu, jer već godinama za litavske tvrtke kamionima prevozi robu po Europi, kao vozač na dugim relacijama, do tri mjeseca u komadu. "Da u Ukrajini mogu zaraditi samo upola toliko, ne bih to radio", kaže Igor dok upravo odmara na odmorištu i preko aplikacije komunicira sa sinom i suprugom na kauču. "Međutim, u Ukrajini zarađujem nekoliko stotina eura mjesečno, a u Litvi više nego četiri puta toliko." Ovi Igorovi prihodi nisu potrebni samo njegovoj obitelji za preživljavanje, nego i brojnoj rodbini koja je unatoč ratu ostala u Ukrajini. Mnogi moraju živjeti od njegove plaće, kaže Natalya, Igorova supruga. "U rujnu će se roditi još jedan nećak ili nećakinja. Igor pomaže bratu jer u Ukrajini sada nema posla. No cijene su ondje postale

veće nego ovdje iako su plaće bile niže", kaže ona. Igor nakon tromjesečne vožnje provodi najmanje mjesec dana kod kuće s obitelji. Otkad je počeo rat, mjesec se pretvorio u tjedan i Natalya gotovo isključivo brine o obitelji kod kuće. Osim što brine o obitelji i djeci, nekoliko sati tjedno radi kao frizerka u Kaunasu kako bi nešto malo dodatno uprihodila za obitelj.

Sindikata pruža sigurnost

Usporedbi s drugim vozačima, Igor ipak ima neke prednosti i manje je izgledno da će ga njegov poslodavac iskorištavati, uglavnom zahvaljujući njegovu članstvu u sindikatu „Solidarumas“, zbog toga što ovaj sindikat, koji je ujedno i članska središnjica EZA-e, zastupa prava svojih članova koji voze diljem Europe. Gintaras Čiužas predsjednik je prometnog ogranka Solidarumasa i zastupa više od 2000 članova. I sam je deset godina vozio kamion, tako da dobro poznaje potrebe vozača. "Ljudi doživljavaju stresne situacije kada su odvojeni od obitelji. Pogotovo kada se nađu u nepoznatoj zemlji s nepoznatim zakonima, nepoznatim ljudima i nepoznatim jezikom. Kad nastane neki problem, ljudi se nađu u slijepoj ulici. Ne znaju što i kako dalje. Onda zovu nas i mi pokušavamo pomoći", kaže Gintaras. Primjer iz njegove prakse:

Dok je vozač spavao u svojoj kabini na odmorištu u Francuskoj, tijekom noći mu je iz vozila ukraden dizel. Ništa neobično, s obzirom na trenutne cijene goriva. Zbog jezične barijere već i komunikacija s policijom bila gotovo nemoguća. Onda je poslodavac zatražio da vozač plati štetu od svoje plaće. Tipičan slučaj kada se u priču uključuje Gintaras. "Inače se našem sindikatu ljudi obrate tek kad se pojave problemi. naših ljudi još uvijek nije toliko porasla da bi se u sindikat učlanjivali iz solidarnosti. Oni razmišljaju otprilike ovako: meni se to ne bi dogodilo, meni to ne treba, ja sve znam sam. I onda se ipak dogodi", kaže Gintaras. Tako na primjer oko 70 000 od 80 000 vozača registriranih preko litavskih tvrtki nije ni u jednom sindikatu usprkos jasnim prednostima. Razlog je također i plaća, koja se isplaćuje u Litvi. Plaća vozača na dugim relacijama do 2400 eura neto dvostruko je veća od nacionalne prosječne plaće u Litvi i više od četiri puta veća od plaće u Ukrajini ili Bjelorusiji. Dakle, malo je razloga za sindikalno udruživanje radi boljih plaća. Za ukrajinske vozače poput Igora ovaj iznos znači da mogu pomoći u financiranju nekoliko obitelji. Stoga prihvaća teškoće koje ovaj posao nosi sa sobom. Više od 80 posto svih vozača litavskih prijevoznčkih tvrtki su Ukrajinci ili Bjelorusi. Osim toga, u mnogim zemljama istočno od granica EU-a postoji još manje svijesti o interesima udruženih radnika, za razliku od istočnoeuropskih država članica EU-a. Uostalom, prijevoznčke tvrtke nisu baš oduševljene kada vozači odmah nakon zaposlenja traže članstvo u sindikatu.

Nehumani sustav

Norbert Jungkunz ovakav sustav smatra nehumanim. Više od 20 godina aktivan je kao dušebrižnik za vozače na dugim relacijama, posebno u Bavarskoj, i posjećuje benzinske postaje na autocestama kako bi ponudio podršku i bio uho za slušanje. Njegova je klijentela ogromna: Njemačka je zemlja s najviše kamiona na cestama unutar EU-a. Njemačkim autocestama svaki dan vozi oko 1,5 milijuna kamiona, ujedno i preko 1,5 milijuna vozača/ica. „Zamislite da na svom radnom mjestu svaki dan morate tražiti WC? Zvuči li to humano? Ili uzmete samo prehranu. Hrana na benzinskim postajama na autocestama jednostavno je preskupa. Zbog toga vozači obično sa sobom imaju mini hladnjak koji su napunile njihove žene. Ili mjesecima kuhaju na plinskom štednjaku u kabini veličine šest metara kvadratnih. Meni to zvuči nehumano", kaže Norbert Jungkunz. U posljednja dva desetljeća nije primijetio poboljšanje radnih uvjeta. To se očituje i u činjenici da je posao sve manje privlačan ljudima unutar EU-a, a radna snaga sve više dolazi s istoka, čak i iz Azije. Znam za slučajeve da Vijetnamci dolaze ovamo raditi u vrlo upitnim uvjetima. To je trgovina ljudima", govori dušebrižnik. Pritom su od 2020. propisi na papiru postali znatno stroži, premda EU na tome radi već godinama. Naime, cilj paketa za mobilnosti EU-a je osigurati ravnotežu između socijalne zaštite vozača i slobode pružatelja usluga prekograničnog prijevoza.



GLEB KORISTI APLIKACIJU, KAKO BI BIO U KONTAKTU SA SVOJIM OCEM

PERSPEKTIVE U BUGARSKOJ

Između iseljavanja i protesta

GINTARAS ČIUŽAS – PREDsjedNIK OGRANKA
SOLIDARUMAS-A ZA TRANSPORT



Osim toga, od 2019. postoji nova EU-institucija koja bi trebala nadzirati prekograničnu usklađenost s tim propisima: Europsko tijelo za nadzor rada (ELA - European Labour Authority) sa sjedištem u Bratislavi. Pia Fallström Mujkic njihova je glasnogovornica. Gospođa Fallström Mujkic opisuje kako izgleda suradnja između nacionalnih tijela i ELA-e kada su u pitanju kontrole na cesti. "Praktični primjer ove suradnje je akcijski tjedan koji smo proveli u lipnju 2022. godine. ELA je zajedno s Roadpolom, [Napomena urednika: Mreža europskih prometnih policija] koordinirala istovremeno izvedenu zajedničku kontrolu u Hrvatskoj, Bugarskoj, Francuskoj, Italiji, Litvi, Nizozemskoj i Španjolskoj. Također smo imali podršku nacionalnih inspektora iz 13 drugih država članica. Utvrđeni su brojni prekršaji, od manipulacije tahometrima preko nepoštivanja vremena odmora do trgovine ljudima."

ELA je od svojega osnutka značajno povećala broj kontrola i također proširila suradnju s nacionalnim tijelima. No, i dalje nam predstoji teška borba, također zbog činjenice da ponekad čak nije jasno u kojoj se zemlji prekršaji događaju. "Ljudi su zaposleni u tvrtki registriranoj u zemlji A, no ustvari dolaze iz druge zemlje, treće zemlje, vrlo često iz zemlje izvan EU-a. Onda ih njihov poslodavac, registriran u toj istoj zemlji A, šalje primjerice u zemlju B, koja može biti skuplja zemlja s višom razinom prihoda. Međutim, poslodavac im pritom isplaćuje samo plaću jeftinije zemlje, premda radnik većinu vremena živi i radi u skupljoj zemlji."

Neophodan pristup informacijama

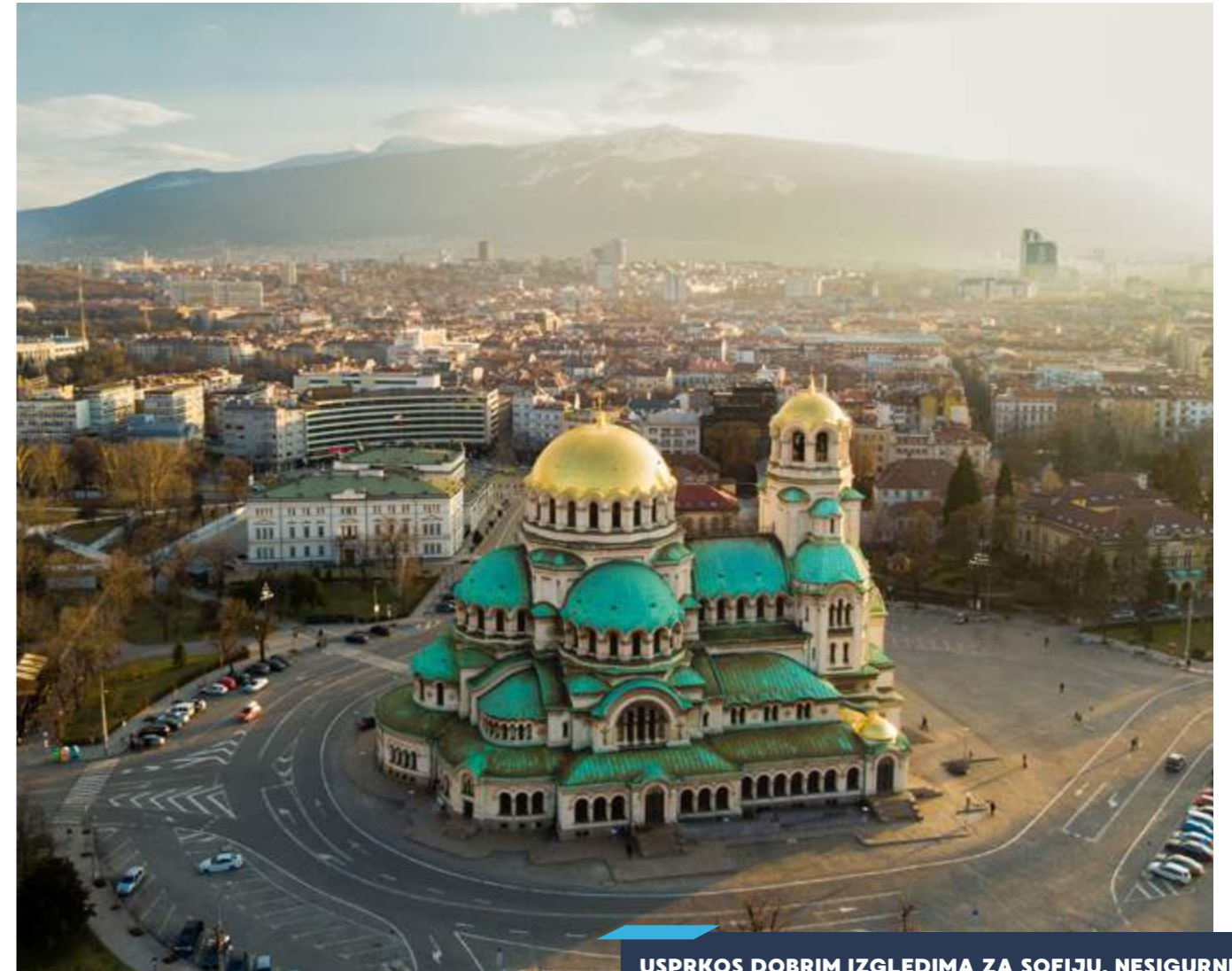
Pia Fallström Mujkic uviđa da pravi problem socijalnog dampinga nije prisutan u tolikoj mjeri kod vozača koji su informirani o svojim pravima, koliko kod onih koji nemaju pristup informacijama. „Zbog toga je za naš rad toliko važan socijalni dijalog sa sindikatima, no isto tako i s udrugama poslodavaca. Naime, upravo socijalni partneri ne samo da pomažu u uspostavljanju propisa, nego i pobuđivanju svijesti

o njima." Norbert Jungkunz iz radničkog dušebrižništva nije siguran u koliko će mjeri pojačana kontrola i članstvo u sindikatu pozitivno utjecati na široku masu vozača. Njegovi zahtjevi idu dalje: "Tražim fiksnu cijenu po kilogramu ili toni za komercijalni prijevoz robe. To je jedini način kako prekinuti ovu spiralu pada cijena." Vozač kamiona koji vozi unutar EU-a u prosjeku je stariji od 50 godina, pri čemu je ta tendencija u porastu. Stoga se za budućnost teretnog prometa postavlja pitanje može li se za ovaj težak posao privući više mladih ljudi kroz bolje, pravednije uvjete rada. Alternativa za vozače koji imaju slab pristup informacijama i radničkim organizacijama je izrabljajući sustav koji ne zazire od trgovine ljudima i modernog ropstva. Bez kamiona ne možemo. Uostalom, četiri od pet stvari koje Europljani/-ke koriste prevezene su preko kontinenta jednim od milijuna kamiona.

We Work Europe



O Igorovoj situaciji vezano uz posao i o radu sindikata Solidarumas postoji i jedna emisija EZA-podcasta "We Work Europe", koju možete pronaći na www.eza.org ili putem ovog koda.



USPRKOS DOBRIM IZGLLEDIMA ZA SOFIJU, NESIGURNI IZGLEDI ZA BUDUĆNOST BUGARSKE

TEKSTOVI: Ralph Würschinger
SLIKE: Ralph Würschinger, Adobe Stock

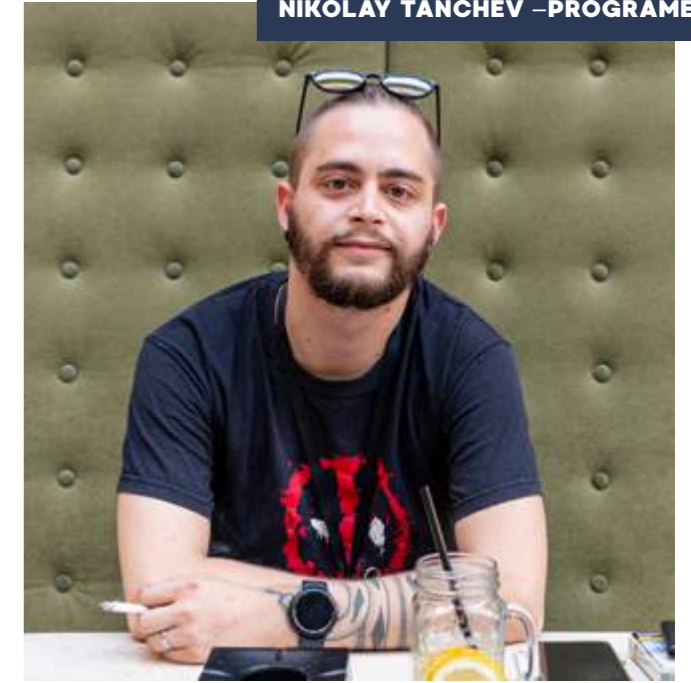
(Sofija/Bugarska) Za Bugarsku su zime 2020. i 2021. bile poprilično izazovne. Ova se balkanska zemlja nije borila s ekstremnom hladnoćom, već s pandemijom koja je pogodila ionako ozbiljno uzdrmani zdravstveni sustav. Nedostatak kadra, vidljiv u gotovo svim područjima gospodarskog života Bugarske zbog velikog broja mladih radnika koji su emigrirali, na dramatičan je način razotkrio stvarnu sliku tamošnjega zdravstva. "Mnogi su anesteziolozi angažirani na pružanju pomoći pacijentima zaraženima Covidom. Liječili smo pacijente s Covidom noć i dan. Mnogi su od njih nažalost preminuli.

Zbog moje je specijalizacije moj posao posebno bio usmjeren na pacijente s Covidom", navodi Genoveva Bellchova u razgovor za časopis EZA-Magazine u ljeto 2022. Naime, gospođa Genoveva Belcheva radi kao anesteziologinja na klinici Shumen u Sofiji, gdje je tijekom prošle zime odradila mnogo dodatnih smjena. „Kratko su nam vrijeme isplaćivali bonuse, no to je sada gotovo." Ono što ostaje su prekovremeni sati. Naime, u klinikama u Bugarskoj nedostaje osoblja. Ne samo što se tiče liječnika, nego i njegovatelja. Uzroke za to treba potražiti u vremenima puno prije pandemije.



ALEKSANDER ZAGOROV –
SAVEZNI TAJNIK PODKREPA-E

ČLAN PODKREPA-E LIJEČNICA GENOVEVA BELLCHOVA (LIJEVO)
& MEDICINSKA SESTRA KRASMIRA DIMITROVA (DESNO; ONA OPI-
SUJE SVOJU SITUACIJU U EZA PODCAST-U)



NIKOLAY TANCHEV –PROGRAMER

Depopulacija

Bugarska se već desetljećima suočava s iseljavanjem, čemu je uvelike pridonio raspad Sovjetskog Saveza. S druge se strane u Bugarsku u međuvremenu doselio relativno malen broj ljudi. Iseljavanje se usporilo tek s ulaskom u EU 2007. godine. Bugari koriste slobodu kretanja radnika od 2014., a otada su migracije sve više sezonskog karaktera. Prema studiji bugarskoga Caritasa (iz 2019.), 2017. je godine u nekoj drugoj zemlji živjelo oko 1,3 milijuna Bugara. Istovremeno se u Bugarsku doselilo oko 150.000 osoba, što znači da je broj emigranata gotovo devet puta veći od broja imigranata. Rezultat toga je smanjenje broja stanovnika. U proteklih četrdesetak godina ukupan broj stanovnika pao je s 8,8 milijuna na sadašnjih 6,8 milijuna.

Većina Bugara koji žive u inozemstvu u dobi su između 25 i 54 godine (izvor: Eurostat population statistics 2019.), tj. u radnoj dobi. To je razlog zbog čega stanovništvo u zemlji postaje sve starije, a na tržištu rada nedostaje sve više radnika. Sve je to imalo ozbiljne posljedice za velik dio stanovništva, posebice zbog stanja zdravstvenoga sustava tijekom pandemije Covida. Zemlja je u studenome 2020. imala najveću stopu smrtnosti po glavi stanovnika unutar EU. Glavni razlog tome bio je i još uvijek jest nedostatak medicinskih sestara i liječnika koji brinu o pacijentima. 60 posto medicinskih djelatnika starije je od 51 godine, tako da su i sami izloženi većem riziku od zaraze koronavirus-om i težem obliku bolesti. Povećanje starijeg stanovništva zahtijeva još više medicinskog osoblja. Međutim, situacija je upravo suprotna. Prema Bugarskoj udruzi zdravstvenih

djelatnika, Bugarsku svake godine napusti 1000 medicinskih sestara i drugih medicinskih djelatnika.

Daleko ih se manji broj useljava. “Bolji uvjeti rada, bolja tehnička opremljenost i mogućnost usavršavanja, naravno i veće plaće. To su razlozi zašto su neke kolege otišle u Njemačku”, smatra dr. sc. Genoveva Bellchova. Ona njihove odluke razumije, čak im se i pomalo divi. Jer, za napustiti domovinu treba imati hrabrosti. 47-godišnja liječnica specijalist žali se na nedostatke u svom području, no emigriranje za nju više nije opcija. Pokušala je prije ulaska u EU, no nije išlo iz raznoraznih razloga. U međuvremenu je ovdje izgradila obitelj i karijeru. “Osjećam dužnost prema društvu. Zalažem se i za mlade jer predajem mladim studentima. Učinit ću sve da ovdje bude bolja plaća, da imamo bolje uvjete i da osposobimo naše liječnike da ostanu ovdje.” Oko 25 godina uključena je u Savez sindikata Podkrepa, jedan od dva velika sindikata u Bugarskoj sa 150.000 članova, koji je ujedno i član EZA-e.

Izazov za sindikate

Aleksander Zagorov savezni je tajnik Podkrepe. Vodi pregovore s Vladom i državnim institucijama na nacionalnoj razini te im iznosi zahtjeve tamošnjih radnika. “Postoje brojni prosvjedi u različitim sektorima. Ponekad je riječ o većoj sigurnosti na poslu, ponekad o većim plaćama. O većim je plaćama posebno riječ kada u vrijeme inflacije, kada budućnost izgleda neizvjesno.” Nedavno je upravo kulturni sektor skrenuo pozornost na sebe u medijima. U lipnju su prosvjedovali djelatnici muzeja i knjižnica tražeći

bolje plaće. Nadležni ministar obrazovanja isprva je ignorirao prosvjede i nije pristajao na razgovor sa sindikatima, priča član Podkrepe. “Na kraju smo uspjeli pridobiti pozornost ministra kroz parlament. Priznavši da je njegovo ponašanje bilo neprihvatljivo, sastao se sa sindikatima i predstavnicima prosvjednika kako bi potpisali kolektivni ugovor.” Unatoč ovom uspjehu, Aleksander Zagorov gleda na budućnost s pomiješanim osjećajima. “2023. bit će ključna godina za nas jer će se tada promijeniti mnogi nacionalni planovi i strategije. U izradi su primjerice klimatski i energetske plan, planovi teritorijalnoga razvoja, kao i mnoge strategije na raznim drugim područjima, sve uz pomoć EU-a, a u 2024. također planiramo uvesti euro. Nastat će napetosti unutar društva, javit će se velike skupine ljudi koje će tražiti više pravednosti.” Aleksander Zagorov smatra da će zadatak Podkrepe biti reakcija na promjene na tržištu rada i starenje radne snage, kroz edukacije ili tako što će sindikat pomagati članovima u pronalaženju posla.

Starenje se također odražava i na broj članova sindikata. Zagorov to vidi kao problem. Utjecaj Podkrepe na politiku dugoročno bi mogao oslabiti ako zbog manjka mladih opadne i ukupan broj članova. Možda neki od mladih na tržištu rada ne vide potrebu za članstvom u sindikatima, premda se na nepravedne plaće posebno žale zdravstveni djelatnici, radnici iz područja kulture i učitelji. Naime, na loše uvjete rada ili preniske plaće ne žale se radnici iz svih sektora.

Procvat IT sektora

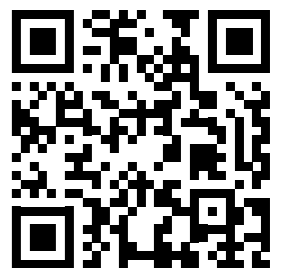
“Mislim da nitko u IT-ju ne bi rekao da je premalo plaćen. Dobro, možda negdje postoji netko, ali to je smiješno s obzirom na to kolike su plaće u drugim sektorima”, kaže Nikolay Tanchev. 26-godišnjak je prvobitno studirao modni dizajn, a sada se dodatno obrazuje za programera. Uz to radi kao stručnjak za softversku podršku za američku tvrtku sa sjedištem u Sofiji. To je dobitna situacija za obje strane, zbog toga što su plaće koje međunarodne tvrtke nude u IT sektoru prema bugarskim standardima visoke. Prema Tanchevu, njihove plaće premašuju plaće nastavnika, ponekad čak i liječnika. Konkretno brojke ne želi iznositi. Istodobno je zapadnim tvrtkama jeftinije zaposliti radnike u Bugarskoj

nego drugdje u EU-uIT sektor je u ovoj balkanskoj zemlji u posljednjih par godina otvorio oko 100.000 radnih mjesta. Uz outsourcing tvrtke, u Bugarskoj se razvija i mlada start-up scena. Tanchev zbog toga smatra da nema razloga za žaljenje. Učlanjenje u sindikat stoga mu nije u planu. Međutim, preko prijatelja koji su već napustili zemlju također ima uvid u situaciju u drugim sektorima. Važno mu je da medicinsko osoblje bude bolje plaćeno: “Njihov je posao jako težak, školovanje traje godinama i ovdje su nam liječnici jako potrebni. Trebaju nam veće plaće, ne samo da bi se vratili ljudi koji su studirali u inozemstvu, nego i da se više ljudi odluči studirati medicinu i raditi ovdje.”

Baš kao i sin dr. Bellchove, koji, kako kaže, trenutno radi u Sveučilišnoj bolnici u Varni. Premda je ondje sretan, ona ne isključuje mogućnost da će i on jednog dana otići u inozemstvo. Smatra da je to u redu. Liječnica na budućnost Bugarske gleda s optimizmom: „Iskreno govoreći, trenutno je teško. No moramo ostaniti optimistični i proaktivni, korak po korak. Bolji radni uvjeti, veće mogućnosti za napredak, bolja plaća – moramo završiti ono što smo započeli.”

Više informacija i uvida u rad Podkrepe možete pronaći u epizodi EZA podcasta “We Work Europe” koja je dostupna na www.eza.org ili putem ovog koda.

We Work Europe



“UVJERENI SMO DA SE TO MOŽE POSTIĆI SAMO SURADNjom S LJUDIMA I PODUZEĆIMA”



CHRISTA SCHWENG, PREDsjedNICA EGSO-A
(EUROPSKOG GOSPODARSKOG I SOCIJALNOG ODBORA)

Christa Schweng, predsjednica EGSO-a (Europskog gospodarskog i socijalnog odbora), o radu svog odbora i mnoštvu ekonomskih i društvenih tranzicija s kojima se suočava Europa.

INTERVJU: Ralph Würschinger
SLIKE: EGSO-a

EZA: Kad ste 2020. počeli s funkcijom predsjednika EGSO-a, pandemija je već bila zahvatila cijeli svijet. A sada je u Europi rat. Kako je to mnoštvo izazova i promjena utjecalo na rad EGSO-a i vaše predsjedanje?

Christa Schweng: Od samog početka bilo je sasvim jasno da moramo raditi na oporavku od pandemije. Trebali smo nešto poput ovog oporavka i otpornosti koja se kasnije pojavila. Što se tiče rata u Ukrajini, već smo održali početnu raspravu 24. veljače o Ukrajini i mogućem ishodu utjecaja, ne samo na samu Europsku uniju, nego posebno i na ljude u Europskoj uniji. Kao konkretan rezultat donijeli smo dvije rezolucije: prva se bavi stvarnim posljedicama rata u Ukrajini, a druga se odnosi na članstvo Ukrajine u Europskoj uniji. Osim toga, izdali smo i usvojili ovu rezoluciju tjedan dana prije nego što je Vijeće pristalo Ukrajini dodijeliti status kandidata. Smatram da smo bili dosta ažurni i stvarno smo jako ponosni na to.

EZA: Rat na granicama Europske unije izvor je neizvjesnosti i straha. To također dovodi do posljedica na ekonomskoj razini. Koje su najhitnije?

Christa Schweng: Inflacija raste, a ekonomsko stanje se pogoršava. Pored toga, zbog energetske krize mnogi ljudi strahuju da neće moći grijati svoje domove. Dakle, čak i prije početka rata, tvrdili smo da se treba pozabaviti energetsom tranzicijom. Međutim, uvijek se postavljalo pitanje kako se može realizirati koncept ‘Spremni za 55’? Uvjereni smo da se to može postići samo suradnjom s ljudima i poduzećima. Morate uključiti sve – ne samo tvrtke, nego i radnike i potrošače. Uostalom, ako društvo općenito nije složno, teško

“UVJERENI SMO DA SE TO MOŽE POSTIĆI SAMO SURADNjom S LJUDIMA I PODUZEĆIMA. MORATE UKLJUČITI SVE – NE SAMO TVRTKE, NEGO I RADNIKE I POTROŠAČE.N.”

će postići ovakve ciljeve. Stoga smatramo da je potrebno uložiti maksimalne napore u obnovljive izvore energije, te pokušati raditi na tome da prijelaz bude što brži.

EZA: Osim posljedica rata u Ukrajini i pandemije, koja su najhitnija pitanja kojima se trenutačno bavi EGSO?

Christa Schweng: Znamo da će oko 90 % svih poslova u budućnosti zahtijevati digitalno znanje ili, barem, osnovno digitalno znanje. Dakle, posjedovanje neke vrste digitalne kompetencije više nije opcija, to je apsolutna potreba. Što su radnici stariji, to se teže nose s tim promjenama. Ne izostaviti nikoga jedan je od ciljeva i poruka koju uvijek naglašavamo. Također ne smijemo zaboraviti spomenutu zelenu tranziciju jer nam je ona jednako važna. Zahtijeva drugačije razmišljanje i pristup. Dopustite mi da vam naveđem primjer naše platforme dionika kružnog gospodarstva, a koja je zbirka primjera najbolje prakse. U međuvremenu smo poslali više od sedam stotina i oni pokazuju kako se industrija i određene profesije moraju promijeniti da bi funkcionirale sukladno kružnom modelu – to je nešto što privlači značajnu pozornost u cijelom svijetu.



U nedavnoj prošlosti EGSO je primao kritike. Neki ljudi tvrde da je ovo savjetodavno tijelo prekomjerno financirano i da dovoljno ne utječe na stvarno kreiranje politike. Kako odgovarate na ovu kritiku?

Christa Schweng: Christa Schweng: EGSO se sastoji od poslodavaca, radnika, organizacija potrošača, poljoprivrednih i

sektorskih organizacija, itd. Naš rad temelji se na konsenzusu i, kada se te grupe slože oko nečega, uvjeravam vas da je to siguran stup na koji se političari mogu osloniti, jer tada znaju da je to nešto na čemu mogu graditi. To je moj odgovor na kritike. Ne vjerujete li da ljudi, poput radnika i potrošača, zaslužuju glas ili da ih se čuje na europskoj razini?

EGSO (Europski ekonomski i socijalni odbor) savjetodavno je tijelo Europske unije (EU) osnovano 1958. godine. Njegova je svrha zastupanje civilnog društva na europskoj razini. Članovi su predstavnici udruga poslodavaca i sindikata, te društvenih, strukovnih, gospodarskih i kulturnih organizacija. EGSO se trenutačno sastoji od 329 članova.

Ovaj razgovor kratki je sažetak podcasta **“We Work Europe”**. Želite li poslušati cijelu epizodu s **Christa Schweng**, skenirajte ovaj crtični kod ili posjetite stranicu: <https://www.eza.org/en/eza-podcast>

We Work Europe



OSTVARIVANJE PRAVA NA JEDNAKE MOGUĆNOSTI

Projekt Erasmus+ “Raditi pod svaku cijenu?” žene zaposlene na nesigurnim radnim mjestima



ČLANOVI EZA-E PRIDRŽAVAJU SE EZA POVELJE

TEKSTOVI: Karin Reisige
SLIKE: EZA

Europska unija ženama daje prava, zabranjuje nejednake mogućnosti napredovanja, nejednake plaće, jamči im pravo na osobni integritet na radnom mjestu i pravo na dostojanstveno ophođenje. Žene na nesigurnim radnim mjestima, kao što je čest slučaj u gastronomiji, na poslovima čišćenja ili kod pružatelja privatnih zaštitarskih usluga, često su daleko od ostvarivanja svojih prava. „Najbitnije je da se radi!“ prečesto im je pravilo. Na uznemiravanje i druga kršenja zakona treba uzvratiti „osmjehom“ – pogotovo u profesijama u kojima kupci često ostavljaju javne recenzije na internetu. Ukratko: Ekonomska ograničenja dovode do nejednakih prava, što je nedopustivo.

Zbog toga su članovi EZA-e Nell-Breuning-Haus (Njemačka), SOLIDARUMAS (Litva), PODKREPA (Bugarska), Arbeiter-, Freizeit- und Bildungsverein (Italija) i EDS Fundacija Nowy Staw (Poljska) pokrenuli projekt Erasmus+ „Raditi pod svaku cijenu? Projekt protiv iskorištavanja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja žena zaposlenih na nesigurnim radnim mjestima“. Kao projektna udruga sindikata i obrazovnih institucija razvijamo standarde za rodno

ravnopravno obrazovanje zaposlenika koje sadrži Povelja EZA. Sadržaj povelje je zalaganje za jednak pristup našem edukacijskom radu i uzimanje u obzir specifičnih životnih situacija ovih žena. Tako možemo podići kvalitetu i važnost našega rada te još bolje ispuniti svoju misiju: podrška radnicama kroz edukaciju.

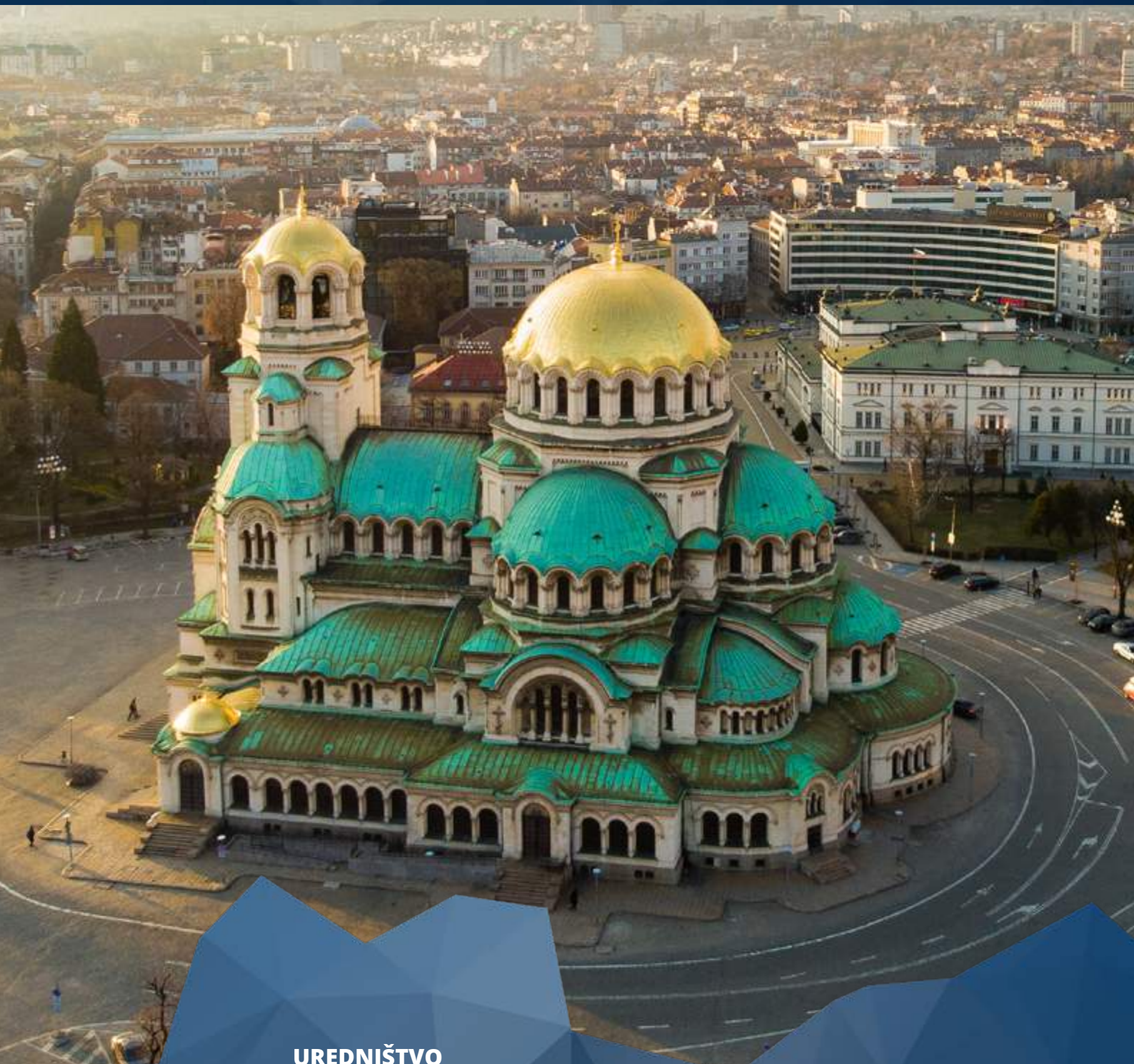
Opisat ćemo životne situacije žena zaposlenih na nesigurnim radnim mjestima u filmu i kampanji kako bismo podigli svijest o ovoj temi u našim europskim društvima. Vlastita obuka, koja će biti dostupna i kao webinar na njemačkom, engleskom, litavskom, poljskom i bugarskom, daje ženama potrebno znanje kako bi mogle tražiti svoja prava. Istovremeno u okviru certifikacijskog tečaja educiramo Multiplikatorice* koje će provoditi obuku i djelovati kao službenice za jednake mogućnosti (Equal Opportunity Officer) u organizacijama.

Projekt se provodi putem EZA platforme IPEO – Međunarodna platforma za jednake mogućnosti. Projekt traje od veljače 2022. do srpnja 2024. godine.

Imate pitanja ili interes za certifikacijski tečaj? Obratite se rukovoditeljici projekta: **Karin Reisige**, Nell-Breuning-Haus u Herzogenrathu, tel.: **+49 2406/9558 12**, e-pošta: karin.reisige@nbh.de



MAGAZINE



UREDNIŠTVO

Izdavač

EZA – Europski centar za radnička pitanja
Johannes-Albers-Allee 2 53639 Königswinter
Tel. +49 - 22 23 - 29 98 - 0
Fax +49 - 22 23 - 29 98 - 22
E-Mail: eza@eza.org www.eza.org

Redakcija

Sigrid Schraml, Lukas Fleischmann (Odgovorni urednik), Karin Reisige, Ralph Würschinger

Urednički dizajn i grafika

Sofia Wunderling, 40227 Düsseldorf
wunderling.myportfolio.com

Fotografije i grafika

Lukas Fleischmann, EGSO-a, Adobe Stock

Izlazi

Tri puta godišnje.



Financira
Europska unija